

I

(Meddelanden)

RÅDET

GEMENSAM STÅNDPUNKT (EG) nr 41/2001

antagen av rådet den 7 december 2001

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning av den ... om gränsöverskridande betalningar i euro

(2001/C 363/01)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 95.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yt-
tande ⁽²⁾,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ⁽³⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

(1) Syftet med Europaparlamentets och rådets direktiv 97/5/EG av den 27 januari 1997 om gränsöverskridande betalningar ⁽⁵⁾ var att förbättra tjänsterna avseende gränsöverskridande överföringar och framför allt att göra dem effektivare. Målet var att göra det möjligt särskilt för konsumenter och små och medelstora företag att snabbt, tillförlitligt och till låg kostnad göra betalningar från en del av gemenskapen till en annan. Sådana överföringar och gränsöverskridande betalningar är i allmänhet fortfarande mycket dyra jämfört med betalningar inom en medlemsstat. Det framgår av en undersökning som kommissionen genomfört och levererat den 20 september 2001 att konsumenterna inte får tillräcklig, om ens någon, information om vad överföringarna kostar och att den genomsnittliga kostnaden för gränsöverskridande överföringar knappast har ändrats sedan 1993, då en liknande undersökning gjordes.

(2) I såväl kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet av den 31 januari 2000 om detaljstbetalningar

på den inre marknaden, som Europaparlamentets resolutioner av den 26 oktober 2000 om kommissionens meddelande och av den 4 juli 2001 om hur de ekonomiska aktörernas förberedelser inför övergången till euron kan underlättas samt i Europeiska centralbankens rapporter i september 1999 och september 2000 om att förbättra gränsöverskridande betalningstjänster betonas att verkliga förbättringar på detta område är nödvändiga och av brådskande natur.

(3) I kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska centralbanken av den 3 april 2001 om förberedelserna inför införandet av sedlar och mynt i euro angavs att kommissionen skulle överväga att använda alla de medel som står till dess förfogande och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att avgifterna för gränsöverskridande transaktioner närmar sig de avgifter som tas ut för inhemska transaktioner och att euroområdet i detta avseende blir tydligt och påtagligt för de europeiska medborgarna som "inhemskt betalningsområde".

(4) När det gäller det mål som återigen bekräftades då euron infördes som giromedel, nämligen att få till stånd ett visserligen inte identiskt men åtminstone likartat uttag av avgifter i euro, har inget väsentligt resultat kunnat uppnås när det gäller att minska kostnaden för gränsöverskridande betalningar jämfört med kostnaden för inhemska betalningar.

(5) Volymen på de gränsöverskridande betalningarna ökar kontinuerligt i takt med att den inre marknaden fullbordas. Inom detta område utan inre gränser har betalningarna underlättats genom att euron införts.

(6) Om avgifterna för gränsöverskridande betalningar förblir högre än avgifterna för inhemska betalningar hämmar detta den gränsöverskridande handeln och utgör därför ett hinder för en väl fungerande inre marknad. Detta kan även påverka förtroendet vid användning av euron. För att underlätta den inre marknadens funktion är det följaktligen nödvändigt att se till att avgifterna för gränsöverskridande betalningar i euro är desamma som avgifterna för betalningar i euro inom en medlemsstat, vilket även kommer att stärka förtroendet för euron.

⁽¹⁾ EGT C 270 E, 25.9.2001, s. 270.

⁽²⁾ Yttrandet avgett den ... (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽³⁾ EGT C 308, 1.11.2001, s. 17.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets yttrande av den 15 november 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 7 december 2001 och Europaparlamentets beslut av den ... (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽⁵⁾ EGT L 43, 14.2.1997, s. 25.

- (7) För gränsöverskridande elektroniska betalningar i euro bör principen om lika avgifter tillämpas, med hänsyn till anpassningsperioderna och den extra arbetsbördan för de institut som är knutna till övergången till euron, från och med den 1 juli 2002. För att göra det möjligt att inrätta nödvändig infrastruktur och skapa de förhållanden som krävs bör gränsöverskridande överföringar omfattas av en övergångsperiod fram till och med den 1 juli 2003.
- (8) Det är för närvarande inte lämpligt att tillämpa principen om lika avgifter för checkar i pappersform, eftersom dessa är av den beskaffenheten att de inte kan behandlas lika effektivt som övriga betalningsmedel, särskilt elektroniska betalningar. Däremot bör principen om insyn beträffande avgifter även tillämpas för checkar.
- (9) För att en kund skall kunna göra en bedömning av avgiften för en gränsöverskridande betalning är det nödvändigt att han är informerad om vilka avgifter som tillämpas och om alla ändringar av dessa. Detsamma gäller om den gränsöverskridande betalningen i euro inbegriper en annan valuta än euron.
- (10) Denna förordning hindrar inte instituten att använda sig av en heltäckande avgift för olika betalningstjänster, förutsatt att ingen åtskillnad då görs mellan gränsöverskridande betalningar och inhemska betalningar.
- (11) Det är också viktigt att förbättringar görs för att underlätta för betalningsinstitut att utföra gränsöverskridande betalningar. I detta sammanhang bör standardisering främjas, särskilt användning av internationella bankkontonummer (*International Bank Account Number, IBAN*) ⁽¹⁾ och bankidentifieringskoder (*Bank Identifier Code, BIC*) ⁽²⁾ som är nödvändiga för att gränsöverskridande överföringar skall kunna hanteras automatiskt. Det är viktigt att dessa koder används i så stor utsträckning som möjligt. Dessutom bör andra åtgärder som medför extra kostnader avskaffas så att kundavgifterna för gränsöverskridande betalningar kan sänkas.
- (12) För att lätta de bördor som åligger de institut som utför de gränsöverskridande betalningarna bör man gradvis avskaffa de systematiska nationella rapporteringskraven för upprättande av statistik över betalningsbalansen.
- (13) För att säkerställa efterlevnaden av denna förordning bör medlemsstaterna se till att det finns förfaranden för klagomål samt lämpliga och effektiva förfaranden för att lösa eventuella tvister mellan en beställare och dennes institut eller mellan en mottagare och dennes institut, varvid de bör använda sig av befintliga förfaranden när så är lämpligt.
- (14) Kommissionen bör senast i juli 2004 lägga fram en rapport om tillämpningen av denna förordning.
- (15) Det bör fastställas ett förfarande så att denna förordning även kan tillämpas för gränsöverskridande betalningar som utförs i en annan medlemsstats valuta, när den medlemsstaten beslutar detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

I denna förordning fastställs bestämmelser om gränsöverskridande betalningar i euro i syfte att säkerställa att avgifterna för sådana betalningar är desamma som avgifterna för betalningar i euro som görs inom en medlemsstat.

Den skall tillämpas på gränsöverskridande betalningar i euro på upp till 50 000 euro inom gemenskapen.

Denna förordning skall inte gälla gränsöverskridande betalningar som institut sinsemellan utför för egen räkning.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) *gränsöverskridande betalningar*:

i) *gränsöverskridande överföringar*: transaktioner som utförs på en beställares initiativ via ett institut, eller dess filial, som finns i en medlemsstat i syfte att överföra en summa pengar till en mottagare vid ett institut, eller dess filial, som finns i en annan medlemsstat, varvid beställaren och mottagaren kan vara en och samma person,

ii) *gränsöverskridande elektroniska betalningstransaktioner*:

— gränsöverskridande överföringar av medel som utförs med hjälp av ett elektroniskt betalningsinstrument, med undantag för överföringar som beställs och utförs av institut,

— gränsöverskridande kontantuttag med hjälp av ett elektroniskt betalningsinstrument samt uppladdning (och tömning) av ett elektroniskt betalningsmedel vid uttagsautomater och självbetjäningsterminaler i lokaler som tillhör utställaren eller ett institut som genom ett avtal förbundit sig att godta betalningsinstrumentet,

iii) *gränsöverskridande checkar*: checkar i pappersform, enligt definitionen i Genèvekonventionen av den 19 mars 1931 om enhetliga lagar för checkar, som dras från ett institut inom gemenskapen och som används för gränsöverskridande betalningar inom gemenskapen,

⁽¹⁾ ISO-standard nr 13613.

⁽²⁾ ISO-standard nr 9362.

- b) *elektroniskt betalningsinstrument*: instrument för distansbetalningar och instrument för elektroniska pengar som gör det möjligt för innehavaren att utföra en eller flera elektroniska betalningstransaktioner,
- c) *instrument för distansbetalning*: instrument som gör det möjligt för innehavaren av ett konto i ett institut att få tillgång till medel på kontot för att göra en betalning till tredje man, vilket normalt kräver en personlig identifieringskod och/eller ett liknande identitetsbevis. Instrument för distansbetalning omfattar särskilt betalkort (dvs. kreditkort och bankkort med uppskjuten debitering eller uppladdningsbara kort) och kort som gör det möjligt att utföra banktjänster via telefon eller hemifrån. Definitionen inbegriper inte gränsöverskridande överföringar,
- d) *instrument för elektroniska pengar*: ett återuppladdningsbart betalningsinstrument (kort med lagrat monetärt värde eller dataminne) på vilket värdeenheter lagras.
- e) *institut*: varje fysisk eller juridisk person som i sin affärsverksamhet utför gränsöverskridande betalningar.
- f) *avgift*: varje avgift som tas ut av ett institut och som har ett direkt samband med en gränsöverskridande betalning i euro.

Artikel 3

Avgifter för gränsöverskridande elektroniska betalningstransaktioner och gränsöverskridande överföringar

1. Från och med den 1 juli 2002 skall de avgifter som ett institut tar ut för gränsöverskridande elektroniska betalningstransaktioner i euro på upp till 12 500 euro vara desamma som de avgifter som samma institut tar ut för motsvarande betalningar i euro inom den medlemsstat där det är beläget.
2. Senast från och med den 1 juli 2003 skall de avgifter som ett institut tar ut för gränsöverskridande överföringar i euro på upp till 12 500 euro vara desamma som de avgifter som samma institut tar ut för motsvarande betalningar i euro genom överföring inom den medlemsstat där det är beläget.
3. Från och med den 1 januari 2006 skall beloppet på 12 500 euro höjas till 50 000 euro.

Artikel 4

Insyn beträffande avgifter

1. Varje institut skall ge sina kunder skriftlig och lättförstådd förhandsinformation, och för det fall det är lämpligt skall denna information även lämnas i elektronisk form i enlighet med de nationella bestämmelserna, om vilka avgifter som tas ut för gränsöverskridande betalningar och för betalningar som utförs inom den medlemsstat där det är beläget.

Medlemsstaterna får kräva att checkhäften förses med en märkning som upplyser konsumenterna om kostnader som är hänförliga till gränsöverskridande användning av checkar.

2. Eventuella ändringar av avgifterna skall meddelas på det sätt som anges i punkt 1 innan de börjar tillämpas.

3. Om ett institut tar ut avgifter för att växla valutor till och från euro skall institutet ge sina kunder

a) förhandsinformation om de växlingsavgifter som det avser att ta ut, och

b) särskild information om de växlingsavgifter som har tagits ut.

Artikel 5

Åtgärder för att underlätta gränsöverskridande överföringar

1. Varje institut skall i förekommande fall på begäran underätta varje kund om kundens internationella bankkontonummer (*International Bank Account Number*, IBAN) och om det institutets bankidentifieringskod (*Bank Identifier Code*, BIC).
2. Kunden skall på begäran av det institut som gör överföringen underrätta institutet om mottagarens IBAN-nummer och om den BIC-kod som mottagarens institut har. Om kunden inte lämnar dessa uppgifter, kan han påföras en extra avgift av institutet. Institutet skall lämna kunderna information om extra avgifter i enlighet med artikel 4.
3. Från och med den 1 juli 2003 skall institut på varje kunds kontoutdrag, eller i en bilaga till detta, ange kundens IBAN-nummer och institutets BIC-kod.
4. En leverantör som godtar att betalning görs via överföring skall vid varje gränsöverskridande fakturering avseende varor och tjänster inom gemenskapen meddela kunden sitt IBAN-nummer och sitt instituts BIC-kod.

Artikel 6

Medlemsstaternas skyldigheter

1. Medlemsstaterna skall senast den 1 juli 2002 ta bort alla nationella rapporteringskrav för upprättande av statistik över betalningsbalansen i fråga om gränsöverskridande betalningar på upp till 12 500 euro.
2. Medlemsstaterna skall senast den 1 juli 2002 ta bort alla nationella minimikrav beträffande uppgifter om mottagaren som utgör hinder för att betalningar utförs automatiskt.

*Artikel 7***Efterlevnad av denna förordning**

Efterlevnaden av denna förordning skall säkerställas genom effektiva, proportionella och avskräckande påföljder.

*Artikel 8***Översynsklausul**

Senast den 1 juli 2004 skall kommissionen för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om tillämpningen av denna förordning, där det bland annat skall redogöras för

- utvecklingen av infrastrukturer för systemen för gränsöverskridande betalningssystem,
- lämpligheten av att förbättra servicen till konsumenterna genom att skärpa konkurrensvillkoren när det gäller tillhandahållandet av gränsöverskridande betalningstjänster,
- de effekter som tillämpningen av denna förordning har på avgifter för betalningar som görs inom en medlemsstat,

- lämpligheten av att höja det belopp som anges i artikel 6.1 till 50 000 euro från och med den 1 januari 2006, med beaktande av eventuella konsekvenser för företag.

Rapporten skall vid behov åtföljas av förslag till ändringar.

*Artikel 9***Ikraftträdande**

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är också tillämplig på gränsöverskridande betalningar som utförs i en annan medlemsstats valuta från och med den tidpunkt då denna meddelar kommissionen sitt beslut att låta sin valuta omfattas av förordningen. Kommissionen skall offentliggöra meddelandet i Officiella tidningen. Utvidgningen får verkan två veckor efter offentliggörandet.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ... den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

1. Den 13 augusti 2001 förelade kommissionen rådet ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning ⁽¹⁾, vilket grundar sig på artikel 95 i fördraget.
2. Europaparlamentet avgav sitt yttrande den 15 november 2001 ⁽²⁾.
3. Ekonomiska och sociala kommittén avgav sitt yttrande den 29 november 2001 ⁽³⁾.
4. Den 7 december 2001 antog rådet sin gemensamma ståndpunkt i enlighet med artikel 251 i fördraget.

II. SYFTE

Förslaget syftar till att man jämsides med införandet av sedlar och mynt i euro den 1 januari 2002 skall sänka bankernas avgifter för gränsöverskridande betalningar i euro så att de kommer ner på den avgiftsnivå som tillämpas nationellt.

Denna text ligger i linje med den politik som Europeiska kommissionen länge drivit och som främst gällt betalningsfunktionen på den europeiska inre marknaden alltsedan slutet av 80-talet. Förordningen kommer att göra det möjligt för de europeiska konsumenterna att aktivt delta i den inre marknaden genom att de kommer i åtnjutande av ett större urval och lättare kan göra prisjämförelser. Genom denna förordning beaktas de farhågor som medborgarna och även Europaparlamentet uttryckt samtidigt som förtroendet för euron kan stärkas.

III. ANALYS AV DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN

A. Allmänna kommentarer

Rådet följde de flesta av Europaparlamentets ändringsförslag och godkände dem i sin helhet eller i sak.

Rådet ansåg i likhet med Europaparlamentet, att datumet den 1 januari 2002 för elektroniska betalningar bör ändras och senareläggas så att man undviker all interferens med övergången till sedlar och mynt i euro. Med tanke på anpassningsperioderna och den extra arbetsbördan den period då båda valutor är i omlopp, ansåg rådet det lämpligt att senarelägga detta datum till 1 juli 2002.

När det gäller gränsöverskridande överföringar, har man ändrat datum till den 1 juli 2003 för att göra det möjligt att inrätta nödvändig infrastruktur och skapa nödvändiga förutsättningar (jämför skäl 7).

B. De viktigaste förändringar som rådet infört

Dessa är följande:

a) Beaktande av andra valutor

För att tillgodose önskemålen från vissa medlemsstater, som bland annat ville säkerställa en bättre fungerande inre marknad, infördes möjligheten för de medlemsstater som så önskar att utvidga tillämpningen av denna förordning till att omfatta gränsöverskridande betalningar som görs i en annan medlemsstats valuta (artikel 9, tredje stycket).

b) Ökad öppenhet

Artikel 4 har förstärkts för att säkerställa bättre information för konsumenterna, bland annat när det gäller gränsöverskridande användning av checkar.

c) Belopp

Eftersom flertalet gränsöverskridande betalningar som understiger 50 000 euro dessutom understiger 12 500 euro och det senare beloppet utgör referens när det gäller statistiken för betalningsbalansen, ansåg rådet att det i ett första skede var lämpligt att endast täcka transaktioner understigande 12 500 euro. Höjningen till 50 000 euro är planerad till den 1 januari 2006 vad gäller artikel 3.

d) Översynsklausul

För att undanröja de farhågor som vissa medlemsstater uttryckt, har de punkter som kommissionen särskilt bör uppmärksamma vid utarbetandet av den rapport som avses i artikel 8 uttryckligen angivits. Det gäller utvecklingen av infrastruktur för gränsöverskridande betalningssystem, lämpligheten av att förbättra servicen för konsumenterna genom att skärpa konkurrensvillkoren när det gäller att tillhandahålla gränsöverskridande betalningstjänster och lämpligheten av att avskaffa de nationella rapporteringskraven upp till 50 000 euro, samtidigt som man beaktar eventuella konsekvenser för företagen. Dessutom har andemeningen i Europaparlamentets ändringsförslag nr 4 kommit till uttryck i strecksatsen om de effekter som tillämpningen av förordningen

⁽¹⁾ EGT C 270 E, 25.9.2001, s. 270.

⁽²⁾ Ännu ej offentliggjort i EGT. Jfr dok. 13713/01 CONSOM 104 MI 183 EF 119 ECOFIN 351 CODEC 1231.

⁽³⁾ Ännu ej offentliggjort i EGT.

har på avgifter för betalningar som görs inom en medlemsstat.

En fördjupad studie av dessa frågor bör göra det möjligt för kommissionen att i förekommande fall även lägga fram förslag till ändringar i rapporten.

IV. SAMMANFATTNING

Rådet anser att man i den gemensamma ståndpunkten i hög grad beaktar de önskemål och farhågor som Europaparlamentet och andra berörda parter uttryckt och därmed skapar god balans mellan kraven på en väl fungerande inre marknad och på konsumentskydd/konsumentupplysning.
